

ivla
samen minder afval

BELEIDSPLAN

2020 - 2025

INHOUDSTABEL

INLEIDING.....	4
1. Onze waarden	
1.1 Efficiënt.....	4
1.2 Verbindend.....	5
1.3 Transparant.....	5
2. Onze missie	5
3. Organisatorische uitdagingen	6
3.1 Personeel.....	6
3.2 Veréenvoudiging.....	6
3.3 Ontzorging.....	7
3.4 Digitalisering en communicatie	7
3.5 Infrastructuur	8
3.6 Participatie.....	8
4. Ecologische uitdagingen	10
4.1 Restafvalcijfers.....	10
4.2 Recyclageparken	11
4.3 Preventie.....	11
4.4 Asbestafbouwbeleid	12
4.5 Openbare netheid.....	12
4.6 PMD.....	13
4.7 Glasbollen	14
4.8 Herbruikbare bekers	14

INLEIDING

Het Decreet Lokaal Bestuur stelt dat met de hernieuwing van de raden telkens een evaluatierapport van de voorbije legislatuur en een ondernemingsplan ter goedkeuring moeten voorgelegd worden aan de eerste jaarvergadering na de hernieuwing. In zitting van 26 juni 2013 keurde de Algemene Vergadering het evaluatierapport en een beleidsnota goed. Deze beleidsnota is een bondig overzicht van de belangrijkste aandachtspunten die de komende zes jaar hun stempel zullen drukken op de werking van de intercommunale en het integrale afvalbeleid van het samenwerkingsgebied. De nota diende als basisdocument voor het uitwerken van onderhavig beleidsplan 2020 – 2025 dat ter goedkeuring zal worden voorgelegd aan de buitengewone Algemene Vergadering van 18 december 2019.

In dit beleidsplan definiëren we eerst de basiswaarden van IVLA. Deze waarden resulteren in een missie, zeg maar een algemene leidraad waarop het beleid van IVLA de komende jaren zal worden gebouwd.

In deel 3 en 4 worden we dan concreter en overlopen we de belangrijkste organisatorische en ecologische uitdagingen die ons de komende jaren te wachten staan. Er worden bewust geen specifieke doelstellingen geformuleerd maar eerder brede wegen uitgetekend waarbinnen het beleid zich de volgende jaren kan ontwikkelen en positioneren.

1. Onze waarden

1.1. Efficiënt

Met de sluiting van de verbrandingsoven in 1995 trok IVLA resoluut de kaart van outsourcing. De visie toen was dat afval inzamelen en verwerken niet tot de kerntaak van de intercommunale behoorde en dat het afstoten naar de markt van deze activiteiten leidt tot een hogere efficiëntie. Heden differentieert IVLA zich nog steeds op basis van dit outsourcingmodel. Efficiëntie blijft een centrale waarde in de werking van IVLA. De efficiëntiefocus blijft aanwezig in het toekomstig beleid van de intercommunale. Hierbij dient de organisatie rekening te houden met zowel micro -als macro-economische evoluties ten einde te waken over onze efficiëntie.

1.2. Verbindend

IVLA moet in de toekomst een verbindende organisatie zijn voor alle stake- en shareholders. Dit houdt onder andere in een nauw contact onderhouden met de

gemeentelijke administraties en mandatarissen ten einde het draagvlak voor het gevoerde en geplande beleid te verstevigen. Anderzijds betekent dit ook grensverleggend werken met een open blik naar andere organisaties ten einde bepaalde zaken samen en beter te doen.

1.3. Transparant

IVLA voert een transparant beleid. Ze manifesteert zich als een open organisatie met veel aandacht voor de inspraak van de vennoten. IVLA garandeert een vlotte informatieflow tussen de verschillende niveaus van de stake- en shareholders.

Op basis van deze waarden liet IVLA in 2019 ook een logo ontwikkelen die deze waarden visualiseert en overbrengt.

Figuur 1: nieuw logo IVLA

2. Onze missie

IVLA moet zich de komende jaren verder profileren als een lerende, open en ambitieuze organisatie die verbindend werkt. De focus op een efficiënt beleid blijft hierin centraal staan. Door op korte en middellange termijn meer aandacht te vestigen op maatwerk kunnen er op de langere termijn harmonisaties worden gerealiseerd.

3. Organisatorische uitdagingen

3.1. Personeel

Door haar efficiëntiefocus en ruime mate van outsourcing heeft IVLA er altijd een zeer slanke organisatie kunnen op na houden waardoor de overheadkosten steeds beperkt bleven. Dit neemt niet weg dat de huidige omvang van de organisatie te beperkt is om blijvend een antwoord te bieden aan de huidige en toekomstige uitdagingen.

Om zich op voldoende wijze te wapenen voor de toekomst werden in het najaar van 2019 twee procedures opgestart, één voor de aanleg van een wervingsreserve voor administratief medewerker en een ander voor de aanwerving van een administratief deskundige.

Binnen de context van een slanke en efficiënte organisatie, zal het voor IVLA essentieel zijn de komende jaren een krachtadig, samenhangend en synergetisch team te vormen.

3.2. Veréenvoudiging

Heel wat (administratieve) processen kunnen sneller en éénvoudiger. Vooral de facturatie in- en uitstromen zijn op dit moment zeer omslachtig, arbeidsintensief en bieden vooral geen enkele meerwaarde aan de vennoten.

In zitting van 12/09/2019 heeft de Raad van Bestuur beslist om het integrale facturatieproces te hervormen. Aan de zijde van de inkomende facturen zal voortaan gebruik worden gemaakt van een softwarepakket waardoor heel wat zaken gedigitaliseerd worden. Door deze manier van werken zal de interactie met het boekhoudkantoor efficiënter verlopen. Bovendien leidt het digitaliseren van dit proces tot een grotere interne controle.

Wat de uitgaande facturatie betreft wordt afgestapt van de 1-op-1 benadering. Momenteel ontvangen alle vennoten per fractie (huis-aan-huis en recyclageparken) maandelijks een factuur hetzij rechtstreeks van de dienstverlener of hetzij via IVLA. Dit brengt natuurlijk heel wat administratieve rompslomp met zich mee en is bovendien zeer tijdrovend zowel voor IVLA als voor de gemeentevennoten. Om dit facturatieproces een stuk gemakkelijker te maken, zal vanaf volgend jaar met maandelijkse voorschotfacturen worden gewerkt. Dit betekent dat IVLA de volledige administratie aangaande facturen van haar gemeentevennoten voor rekening zal nemen. Uiteraard brengt dit extra werk met zich mee, maar langs de andere kant besparen we heel wat tijd door de methodiek van de maandelijkse voorschotfacturatie. Voor de gemeenten betekent dit een verdere ontzorging van hun administratieve taken. Bovendien zal IVLA nu over alle

gegevens beschikken waardoor de gemeenten ook beter ondersteund zullen worden in het opmaken van de jaarlijkse OVAM-rapportage. Het bedrag van de maandelijkse voorschotfacturen wordt jaarlijks per gemeente vastgesteld op de Raad van Bestuur die de begroting van het daaropvolgende werkingsjaar goedkeurt.

Uiteraard zal IVLA ook in andere domeinen kijken welke processen éénvoudiger kunnen.

3.3. Ontzorging

Het veréenvoudigen van een aantal processen zoals hierboven omschreven zal leiden tot minder administratief werk bij de vennoten. Maar het streven naar ontzorging zal de komende jaren verder gaan. In het nieuwe bestek voor de huis-aan-huisinzamelingen waarvan de opdracht start op 1 januari 2020 en minstens loopt tot eind 2027 staat het ontzorgen van de gemeentelijke diensten centraal. Met name in het perceel van de nazorg werd hier heel sterk de klemtoon op gelegd. Binnen dat kader moet onze nazorgpartner een totaaloplossing aanbieden voor alle vragen, problemen en opmerkingen van inwoners over de inzameling van huishoudelijk afval.

Een volgende stap in de verdere ontzorging kan het intergemeentelijk innen zijn van de diftaraanslagbiljetten. IVLA zal de komende jaren deze mogelijkheid verder onderzoeken en analyseren wat de impact ervan zal zijn op de organisatie.

3.4. Digitalisering en communicatie

De technologie verandert razendsnel. Toen medio de jaren 90 het internet nog in zijn kinderschoenen stond is het aanbod van technologische toepassingen ruim 20 jaar later aan het boosten: e-commerce wordt m-commerce, sociale media, artificiële intelligentie, ...De traditionele communicatiekanalen komen steeds meer onder druk te staan en elke eigentijdse organisatie wordt ertoe genoopt steeds meer in te zetten op alternatieve vormen van communicatie die voortspruiten uit de nieuwste technologieën. IVLA zal moeten inspelen op deze nieuwe evoluties om doelgericht te kunnen communiceren.

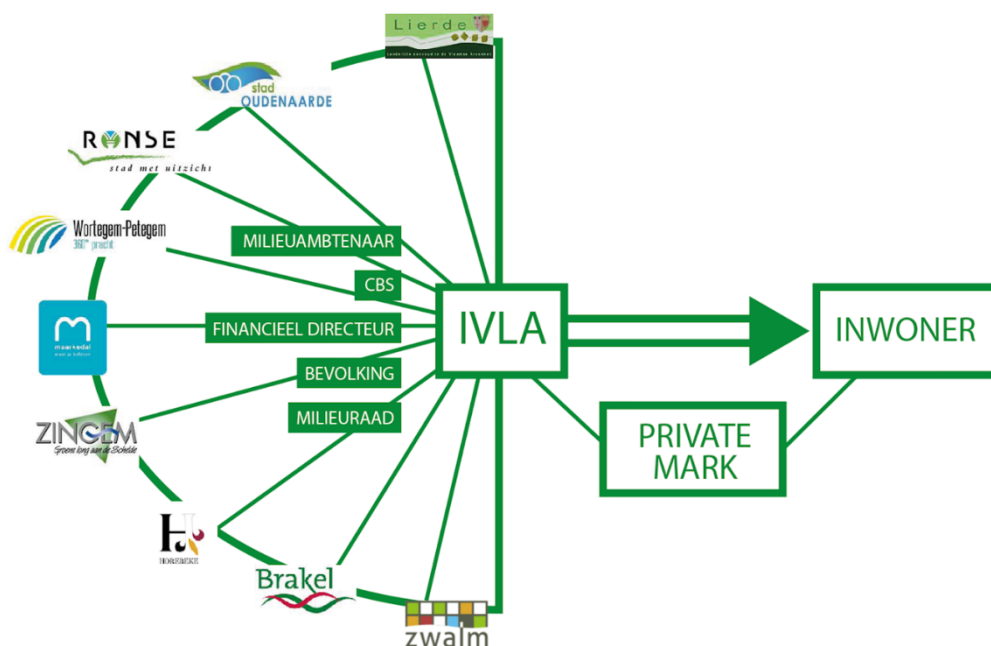
3.5. Infrastructuur

IVLA is eigenaar van de “oude” verbrandingsite te Klein Frankrijk. De site is opgesplitst in 2 percelen. Het eerste perceel (kantoorgebouwen, weegbrug en overslag) is verhuurd tot 2033 aan Renewi. Het tweede perceel (composteringsite) is tot 2021 verhuurd aan De Bree, die op hun beurt onderverhuren aan Renewi. IVLA zal de komende jaren een plan van aanpak moeten uitwerken waarin de toekomstige rol van deze site wordt bekeken.

3.6. Participatie

Niet meer de klassieke benadering (top-down)

Het idee dat het beleid van IVLA exclusief bepaald wordt door de Raad van Bestuur en alleen de Raad van Bestuur is achterhaald. Het is veel eerder een evenwichtsoefening waarin verschillende groepen beleidsmakers een rol spelen, ook zij die per definitie geen deel uitmaken van de Raad van Bestuur. Dit verklaart voor een stuk waarom sommige intergemeentelijke voorstellen in het verleden afketsten of een andere uitvoer kregen. Om een adequaat beleid te kunnen voeren is er draagvlak nodig en dat draagvlak gaat verder en breder dan de raad van Bestuur. Dit neemt niet weg dat de Raad van Bestuur een centrale rol speelt als motor in dit beleidsmakend proces.

FIGUUR 2: interne participatie

Heden kunnen we ervan uitgaan dat de dienstverlening, naar de inwoners toe, op voldoende wijze wordt uitgevoerd. Naar onze vennoten toe krijgen we vaak signalen dat de dienstverlening van IVLA onvoldoende is. De uitdaging voor IVLA de komende jaren is om deze diverse beleidsmakers te betrekken in de beleidsvorming van de intercommunale en dit vanuit een open en verbindende visie.

Een vlotte informatiedoorstroming tussen de verschillende niveaus fungeert als de broodnodige smeerolie in dit radarwerk. Hiertoe zal IVLA binnen haar werking verschillende adviserende overlegorganen oprichten. Als ondersteunende factor is het tevens constructief om de verslaggeving van de Raad van Bestuur via deze kanalen te verdelen.

Participatie interorganisationeel

In de jaren 90 heeft IVLA resoluut de kaart van outsourcing gekozen. Men is ervan uitgegaan, typerend voor die tijdsgeest, dat al wat operationeel is beter en efficiënter kan uitgevoerd worden door de markt. Daar viel toen iets voor te zeggen. Een van de belangrijkste argumenten was toen dat een overheidswerking monopoliserend werkt wat leidt tot inefficiëntie. Echter vandaag moeten we vaststellen dat de private markt ondertussen geëvolueerd is naar een oligopolie. Dit wil echter niet zeggen dat het make or buy vraagstuk opnieuw van onder het stof moet worden gehaald. Immers, IVLA is doorheen de tijd geëvolueerd naar een louter administratieve intercommunale. Participatie in de vorm van samenwerking is wel een mogelijke optie. De best gekende participatie van IVLA is die met IVAGO. Laatstgenoemde staat in voor de verbranding van alle huishoudelijk restafval ingezameld in het samenwerkingsgebied van IVLA. Nieuwe en gedeelde opportuniteiten kunnen aanleiding geven tot verdere participaties in diverse intercommunales. De blik op de toekomst is niet meer alleen de wisselwerking tussen IVLA en de private markt maar ook de mogelijke samenwerkingen met andere partners in de afvalsector.

Burgerparticipatie

Anno 2018 zijn er heel wat maatschappelijke problemen die een andere aanpak vragen. Neem bijvoorbeeld de zwerfvuilproblematiek. Dit sleept al jaren aan, doch blijkt een adequate en meer efficiënte aanpak te realiseren door de burger te laten participeren. De komende jaren zal de rol van burgerparticipatie steeds een grotere rol spelen zeker in complexe maatschappelijke problemen zoals de strijd tegen zwerfvuil.

4. Ecologische uitdagingen

4.1. Restafvalcijfers

Het uitvoeringsplan verwijst naar de zogenaamde “belfiusclusters” om de restafvaldoelstellingen te kwantificeren:

Belfiusclusters doelstellingen		Cijfers 2018
	kg/inw	kg/inw
Lierde	130	123
Oudenaarde	141	141
Ronse	135	127
W-P	103	118
Maarkedal	108	115
Kruisem	137	129
Horebeke	79	79
Brakel	128	133
Zwalm	145	137
I.VL.A. tegen 2022:	133	130

TABEL 1: belfiusclusters

Tabel 1 toont aan dat we op intergemeentelijk vlak goed zitten wat betreft de restafvaldoelstellingen. Op gemeentelijk niveau stellen we vast dat een aantal vennoten momenteel net iets boven de doelstelling uitkomen. Met de invoering van de nieuwe PMD-inzameling vanaf 2020 ramen we dat het restafval nog met ruim 4 kilogram per inwoner zal dalen.

Anderzijds worden we steeds meer geconfronteerd met warmere zomers en de ongemakken die dat met zich meebrengt voor de burgers en hun afval. De lokroep naar wekelijkse inzamelingen tijdens de zomermaanden wordt steeds groter. Een grondige kostprijsberekening zal moeten aantonen of een betere allocatie van de dienstverlening wel opweegt tegen de hogere economische kost.

Tot slot moeten we deze problematiek integraal benaderen. Het regeerakkoord stelt dat tegen 2030 78% van alle afval selectief moet ingezameld worden. Een cijfer dat in de huidige context van inzameling enkel kan gehaald worden door het GFT-afval te scheiden van het restafval. Een trend waar ook Europa steeds meer op inzet. Naast de kostprijsberekening van wekelijkse inzameling tijdens de zomermaanden, is het dus aangewezen om een gelijkaardige berekening te maken voor een 14-daagse inzameling van GFT via containers.

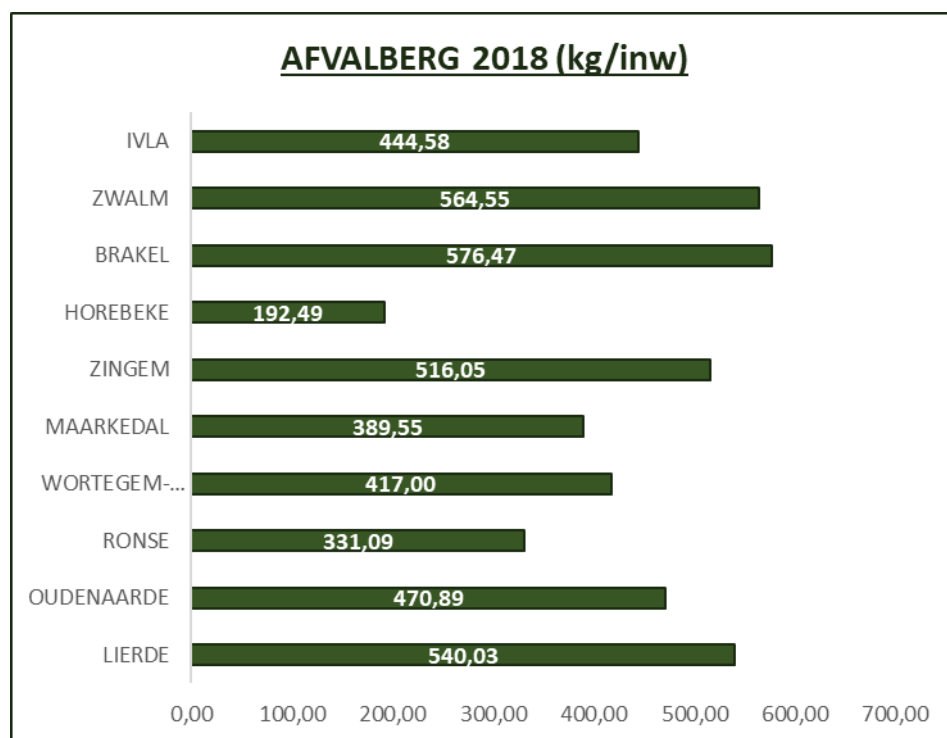
4.2. Recyclageparken

IVLA telt in zijn werkingsgebied 7 recyclageparken. De diftarsystemen op deze parken zijn heel uiteenlopend. Mede door deze diversificatie bleef de rol van de intercommunale tot op heden beperkt tot het ophalen en verwerken van de ingezamelde stromen op de recyclageparken.

Om de dienstverlening aan de inwoners nog beter te maken biedt een intergemeentelijke aanpak heel wat opportuniteiten. Dat leren ons de “best practices” van een aantal andere intercommunales. Cruciaal hierin is dat binnen het werkingsgebied op lange(re) termijn wordt toegewerkt naar 1 diftarsysteem op alle recyclageparken. Dit zou betekenen dat alle inwoners van het IVLA-gebied op ieder recyclagepark terecht kunnen om hun afval aan te bieden. IVLA zal samen met haar vennoten hiervoor een voorstel uitwerken op welke manier(en) dit kan gerealiseerd worden.

4.3. Preventie

In 2018 produceerde een inwoner van het IVLA-gebied gemiddeld 445 kilogram huishoudelijk afval. Ondanks het feit dat hiervan meer dan 70% selectief wordt ingezameld, moet IVLA ook de komende jaren blijven inzetten op afvalpreventie.

FIGUUR 3: De afvalberg

Onze baseline van het nieuwe logo is niets voor niets “samen minder afval”. Een belangrijk beleidsinstrument hierin is de blijvende sensibilisering van de bevolking hoe men afval kan voorkomen. Daarnaast moeten we de inwoners ook zoveel als mogelijk ondersteunen voor zij die inspanningen wensen te doen om afval te vermijden. De ondersteuning van het thuiscomposteren door bijvoorbeeld de levering van compostvaten is hiervan een mooi voorbeeld.

4.4. Asbestafbouwbeleid

De Vlaamse regering streeft naar een asbestveilig Vlaanderen in 2040. Om dit te realiseren is er een versneld asbestafbouwbeleid nodig. De rol van IVLA bleef tot op heden beperkt tot het inzamelen van asbest op de recyclageparken en het monitoren van de asbestcontainers. De komende jaren zal IVLA het beleid rond asbest inzamelen verder intensifiëren en kijken hoe werk kan gemaakt worden van bovenvermelde doelstellingen

4.5. Openbare netheid

Openbare netheid is een thematiek die niet beperkt blijft tot de gemeentelijke grenzen. Zwerfvuil en sluikestorten is een doorn in het oog van de burger en een probleem waar onze vennoten al jarenlang met geconfronteerd worden, maar geen pasklaar antwoord lijken te vinden. Juist omdat het een bezorgdheid is die intercommunaal gedragen wordt kan IVLA hierin een rol spelen.

Begin vorig jaar kwam de OVAM met een nieuw initiatief op de proppen: Vlaanderen Mooi. Er werd voor een stuk schoon schip gemaakt met het verleden en een succesvol zwerfvuilbeleid zou voortaan moeten gebouwd worden op 5 pijlers.

1	Infrastructuur	De inrichting van de publieke ruimte moet het mogelijk maken om deze zo goed mogelijk proper te houden. Dit gaat onder meer over het juist plaatsen van zwerfvuilrecipiënten en goede materiaalkeuzes bij de aanleg van straten en pleinen zodat vegen en opruimen van zwerfvuil vlot verloopt.
2	Omgeving	Ook de inrichting van de publieke ruimte bepaalt of zwerfvuilgedrag wordt bevorderd of afgeremd. Aandacht voor beeld- en gevoelsbepalende elementen en inrichting moet mee opgenomen worden.
3	Communicatie	Communicatie is op twee manieren belangrijk. Enerzijds om de mentaliteit en het gedrag van mensen te veranderen.

		Anderzijds om duidelijk te maken dat afval achterlaten maatschappelijk niet aanvaard wordt.
4	Participatie	De betrokkenheid bij de publieke ruimte verhogen en mensen aansporen tot een actieve medewerking bij het realiseren en het behouden van de netheid ervan.
5	Handhaving	Dit is het sluitstuk van elk beleid. Handhaving gaat van sociale controles tot boetes

Indien er een gemeenschappelijk draagvlak wordt gecreëerd kan IVLA op elk van deze pijlers zijn rol spelen en extra ondersteuning bieden aan de gemeenten. Uit diverse overlegmomenten is gebleken dat vooral op vlak van handhaving een meer intergemeentelijke aanpak wenselijk zou zijn.

4.6. PMD

Met ingang van 1 januari 2020 stapt IVLA over op de nieuwe PMD-inzameling. Dit houdt in dat voortaan alle plastic verpakkingen in de blauwe zak mogen. Champignonbakjes, yoghurtpotjes, plastic zakjes, ... horen dus vanaf 2020 in de blauwe zak. Verwacht wordt dat deze nieuwe sorteeregels een gunstige invloed zullen hebben op de restafvalcijfers. Op basis van reeds opgestarte projecten zou ruim 4 kilogram per inwoner minder restafval worden ingezameld. Uiteraard zal IVLA dit project van nabij opvolgen en evalueren.

4.7. Glasbollen

De voorbije jaren waren er heel wat problemen met de glaszameling. De dienstverlener bleef herhaaldelijk in gebreke en de verontreinigde sites en de overvolle bollen zorgden voor heel wat ergernis bij de inwoners. Ondanks verschillende in gebreke stellingen bleef de glaszameling een heikel punt. Vanaf volgend jaar start de nieuwe opdracht met een nieuwe dienstverlener. Gezien de voorgeschiedenis zal IVLA er nauwlettend op toezien dat de opdracht punctueel wordt uitgevoerd en de netheid van de sites continu opgevolgd wordt.

4.8. Herbruikbare bekertjes

Op 22 maart 2019 keurde de Vlaamse Regering een nieuwe regelgeving goed inzake duurzaam cateringmateriaal. Zo is het voor evenementen die niet georganiseerd worden door de overheid vanaf 2020 verboden drank te serveren in wegwerpbekertjes, blikjes en petflesjes. Wanneer een organisator er toch voor

kies om wegwerprecipiënten aan te bieden zal hij deze materialenstroom voor 90% selectief moeten inzamelen. Voor evenementen georganiseerd door overheden mogen vanaf 2020 geen wegwerpbekers meer gebruikt worden zonder uitzondering.

In het najaar van 2019 kocht IVLA 15.000 herbruikbare bekens aan. Voor het uitlenen en afwassen van de bekens zal IVLA samenwerken met de kringwinkel Vlaamse Ardennen, vanaf 1 januari 2020 de kringwinkel Zuid-OostVlaanderen.

Het is afwachten hoe de markt zal reageren op deze nieuwe wetgeving. Bijgevolg is het ook moeilijk in te schatten in welke mate zal gebruik gemaakt worden van de bekens. Het project zal dus van kortbij gevolgd worden met de nodige tussentijdse evaluaties.